

Nr 126.

Av herr **Lindman, m. fl.**, om ändrad lydelse av 90 § första stycket fattigvårdslagen.

Från och med ingången av år 1929 skola enligt lagen den 14 juni 1918 om fattigvården fattigvårdssamhällena hava sin anstaltsvård ordnad på i nämnda lag angivet sätt.

Under en övergångsperiod på tio år från fattigvårdslagens ikraftträdande den 1 januari 1919 skola kommunerna hava uppfört och organiserat därför erforderliga anstalter. Denna övergångsperiod utlöper sålunda med 1928 års utgång.

Ännu vid 1926 års början torde emellertid flertalet kommuner icke hava på allvar upptagit denna fråga till behandling.

Anledningen härtill är i främsta rummet säkerligen den, att kommunerna under dessa för dem i ekonomiskt hänseende så brydsamma tider i det längsta velat uppskjuta vidtagandet av några åtgärder för detta ändamål. Man har helt säkert också väntat på en nedgång i byggnadskostnaderna.

Nu återstå emellertid endast ett par år, till dess denna angelägenhet enligt lagen skall vare ordnad. Och kommunerna stå inför nödvändigheten att upptaga frågan därom till slutligt avgörande.

Någon ljusning för kommunerna i ekonomiskt hänseende kan dock beklagligtvis icke skönjas. Och en nedgång i byggnadskostnaderna under den närmaste tiden är tyvärr heller icke att hoppas på. Osökt har därför tanken på ett *uppskov* trängt sig fram.

Styrelsen för Svenska landskommunernas förbund har i november månad föregående år till Kungl. Maj:t ingivit en skrivelse, i vilken styrelsen anhåller, att Kungl. Maj:t »täcktes vidtaga åtgärder för att den i fattigvårdslagens övergångsbestämmelser angivna tidpunkten för anstaltsväsendets fullständiga ordnande måtte bliva framflyttad, och synes styrelsen en förlängning av tidsfristen med fem år vara erforderlig men också tillräcklig».

Utan att taga ställning till de synpunkter, som styrelsen för Svenska landskommunernas förbund framfört i denna sin skrivelse, vilja vi, allenast pekande på kommunernas ansträngda ekonomi och de tunga skattebördor, som vårt folk nu har att bära, instämma i skrivelsens syfte, dock med den reservationen, att det kanske icke bör uttalas, att en tidsfrist på fem år är »tillräcklig».

Den omnämnda skrivelsen finnes införd i Landskommunernas Tidskrift, nr 11, 1925 och är på så sätt tillgänglig för utskottet och intresserade, varför

vi icke anse det erforderligt att belasta riksdagstrycket med en avskrift av densamma.

Det är emellertid en annan fråga, som i detta sammanhang bör bringas på tal och som i minst lika hög grad är värd beaktande.

Enligt fattigvårdslagen äro landsting och städer, som ej deltaga i landsting, skyldiga att hava *arbetshem* för försumliga familjeförsörjare, vilka av fattigvårdsstyrelse förelagts arbete, och understödstagare, vilka icke äro lämpliga att emottagas eller behållas å kommunens fattigvårdsanstalter. För upprättandet av dessa arbetshem har lagen likaledes bestämt en övergångsperiod på tio år. Och skola samtliga landsting resp. städer sålunda hava upprättat arbetshem före ingången av år 1929.

I riksdagens revisorers senaste berättelse finnes införd en redogörelse för i vilken utsträckning och på vilket sätt arbetshem redan äro upprättade samt för beläggningen å dessa.

Av denna redogörelse framgår, att å samtliga nu i bruk varande arbetshem beläggningen högst avsevärt understiger den, som beräknats vid hemmens upprättande. Detta har givetvis sin grund i det lyckliga förhållandet, att genom arbetshemmens tillvaro fattigvårdsstyrelserna fått ett medel att förmå försumliga familjeförsörjare att bättra sig genom blotta hotet om intagning å dessa.

De redan i bruk varande arbetshemmen äro upprättade av två eller flera landsting resp. städer gemensamt.

Då platsantalet å dessa icke på långt när är utnyttjat, finnas möjligheter för de landsting resp. städer, som ännu ej upprättat arbetshem, att antingen ingå som delägare i de redan befintliga eller också att å dessa få inackordera dem, för vilka intagning å arbetshem är erforderlig.

Statsrevisorerna hava beaktat detta förhållande och säga i sin senaste berättelse följande:

»Frågan om arbetshemmens inrättande och drift synes revisorerna vara av så stor ekonomisk betydelse såväl för staten som för landstingen, att revisorerna icke kunna underlåta att framhålla angelägenheten av samarbete mellan landstingen i syfte att platserna å de redan befintliga arbetshemmen icke komma att stå outnyttjade, under det att nybyggnadsföretag igångsättas, samt att anordnandet av nya arbetshem bör ske med all möjlig varsamhet och under beaktande av de från verksamheten vid de redan inrättade arbetshemmen vunna erfarenheterna.»

Vi vilja helt instämma i detta.

Då emellertid, som nyss nämnts, samtliga landsting resp. städer enligt lagen skola hava arbetshemsfrågan löst senast vid utgången av år 1928, är det påtagligt, att ett uppskov med detta åläggande är av nöden. Den kortaste uppskovstid, som härför kan ifrågasättas, är fem år.

På grund av vad vi sålunda anfört få vi hemställa,

att riksdagen måtte för sin del besluta, att lag om fattigvården den 14 juni 1918 § 90 första stycket må erhålla följande ändrade lydelse:

»Med fullständigt ordnande av de i 31 och 33 §§ omfördä anstalter må anstå under en tid av femton år från det denna lag trätt i kraft.»

Stockholm den 21 januari 1926.

Arvid Lindman.

Erik Laurén.	David Pettersson.	Birger Christenson.
N. E. Nilsson.	Thore Alströmer.	Ewald Lindmark.
Carl Larson, Tönnersa.	A. H. Hedström.	Jöran Grapenson.
John Jönsson.	J. Fjellman.	Nils Månsson.
Karl Wirsell.	A. Henrikson.	Gust. Svedman.
Albert Johansson.	Gunnar Persson.	Carl Ros.
Otto Johansson.	C. J. Öberg.	C. O. Johanson.
Carl Arv. Anderson.	Ivar Anderson.	Birger Petersson.
Per Rudén.	Ernst Göranson.	Fabian Lillicreutz.
Sven Persson.	Nils Winkler.	Emil Bengtsson.
Gust. A. Gustafsson.		Edvard Lithander.

I motionens syfte instämma:

E. O. Magnusson.	Ludwig Brännström.	P. M. Olsson.
Joh. G. Svensson.	Bertha Wellin.	Erik Nylander.
	Oscar N. Olsson.	

